

ЗМІСТ

ВСТУП

1. ПЕРЕЛІК ПРАКТИЧНИХ (СЕМІНАРСЬКИХ) ЗАНЯТЬ ДЕННОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ
2. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЩО ПРИСВОЮЮТЬСЯ СТУДЕНТУ ЗА РІЗНІ ВИДИ РОБІТ
3. ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ ДИСЦИПЛІНИ «ЕКОНОМІКА І ФІНАНСИ ПІДПРИЄМСТВА»
4. ПЕРЕЛІК ІНДЗ
5. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

ВСТУП

Метою вивчення дисципліни є формування у студентів сучасного економічного мислення, системи спеціальних знань про базові поняття щодо господарсько-фінансової діяльності підприємства її окремих напрямів та їх взаємозв'язків, практичних навичок аналізу та планування показників що її характеризують.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є теоретична і практична підготовка студентів з таких питань:

- ✓ підприємство як суб'єкт господарювання та основні напрями його господарсько-фінансової діяльності (операційна, інвестиційна, інноваційна, фінансова);
- ✓ методологічні та методичні засади планування діяльності підприємства;
- ✓ формування програми виробництва продукції та її реалізації, визначення виробничої потужності підприємства;
- ✓ визначення складових ресурсного потенціалу підприємства та шляхи його ефективного використання;

**«ЕКОНОМІКА І ФІНАНСИ ПІДПРИЄМСТВА»- методичний
матеріал практичних занять**

- ✓ теоретичні засади формування й використання трудових ресурсів підприємства та системи їх матеріального стимулювання; методичні підходи до їх аналізу та планування;
- ✓ теоретичні засади формування та використання майнових ресурсів (активів) підприємства, методичні підходи до їх аналізу та планування;
- ✓ теоретичні засади формування фінансових ресурсів (капіталу) підприємства, методичні підходи до їх аналізу та планування;
- ✓ механізм формування економічних результатів господарсько-фінансової діяльності підприємств;
- ✓ оцінка ефективності господарської діяльності та пошук шляхів її підвищення;
- ✓ сутність фінансового стану підприємства, його складові та методи оцінки;
- ✓ конкурентоспроможність підприємства та методи її оцінки;
- ✓ механізм розвитку підприємства, запобігання кризових явищ та банкрутства; забезпечення економічної безпеки підприємства.

**ПЕРЕЛІК ПРАКТИЧНИХ (СЕМІНАРСЬКИХ) ЗАНЯТЬ
ДЕННОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ
(III семестр)**

Номер ПЗ(СЗ)	Тема практичного заняття	Кількість годин
Змістовний модуль 1		
1	Тема 1: Підприємство в соціально орієнтованій ринковій економіці Тема 2 . Планування діяльності підприємства	3
Змістовний модуль 2		
2	Тема3. Економічна характеристика продукції підприємства Тема 4. Виробнича програма підприємства.	3
3	Тема 5 Виробнича потужність підприємства:	2
Змістовний модуль 3		

**«ЕКОНОМІКА І ФІНАНСИ ПІДПРИЄМСТВА»- методичний
матеріал практичних занять**

4	Тема 6. Ресурсний потенціал підприємства.	2
5	Тема 7. Трудові ресурси підприємства	2
Змістовний модуль 4		
6	Тема 8. Майнові ресурси (активи) підприємства.	2
7	Тема 9. Поточні витрати підприємства та собівартість продукції	2
	Всього:	16

(IV семестр)

Номер ПЗ(СЗ)	Тема практичного заняття	Кількість годин
Змістовний модуль 1		
1	Тема 10. Фінансові ресурси (капітал підприємства)	2
2	Тема 11 Доходи та цінова політика підприємства	2
Змістовний модуль 2		
3	Тема 12. Фінансові результати діяльності підприємства	2
4	Тема 13. Ефективність діяльності та методичні засади її оцінки	2
Змістовний модуль 3		
5	Тема 14. Фінансово-майновий стан підприємства та методи його оцінки	4
Змістовний модуль 4		
6	Тема 15. Сучасні теорії та моделі розвитку підприємства. Трансформація підприємств у процесі розвитку.	2
7	Тема 16. Економічна безпека підприємства та його антикризова діяльність.	4
	Всього:	18
	Разом з дисципліни:	34

**РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЩО ПРИСВОЮЮТЬСЯ СТУДЕНТУ
ЗА РІЗНІ ВИДИ РОБІТ (ІІІ семестр)**

Проміжний модульний контроль					
Модуль 1				Всього	
Робота на практичних заняття*			Контрольна Робота Тестові завдання**	Самостійна Робота***	39
№ теми	№ заняття	бали			
Тема 1	з 1	3	16	8	
Тема 2	з 1- 2	3			
Тема 3	з 2-3	3			
Тема 4	з 3	3			
Тема 5	з 4	3			
Всього			15	16	
Модуль 2				Всього	
Робота на практичних заняттях*			Контрольна Робота Тестові завдання**	Самостійна Робота***	36
№ теми	№ заняття	бали			
Тема 6	з 5	3	16	8	
Тема 7	з 6	3			
Тема 8	з 7	3			
Тема 9	з 8	3			
Всього			12	16	
Підсумковий контроль				25	
Сума				100	

«ЕКОНОМІКА І ФІНАНСИ ПІДПРИЄМСТВА»- методичний матеріал практичних занять

*Оцінки за відповіді при обговоренні тематичних питань на семінарах і розв'язання задач на практичних заняттях.

** Оцінка тестового контролю в системі Atutor

***Оцінки при обговоренні (захисті) представлених звітів про виконання завдань для самостійного вивчення.

Критерії оцінювання підсумкового модульного завдання

Вид завдання	Бали
I. Вибір правильної відповіді тестових завдань	10
II. Визначення:	5
III. Розв'язок задачі:	10
Всього	25

ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ

ДИСЦИПЛІНИ «ЕКОНОМІКА І ФІНАНСИ ПІДПРИЄМСТВА»

Практичне заняття на тему: «Підприємство в соціально орієнтованій ринковій економіці»

1. Організаційно-економічні умови функціонування підприємств..
2. Види підприємств та їх класифікація.
3. Напрями та види діяльності підприємства.
4. Державно-правові механізми діяльності підприємств.

В результаті практичного заняття і самостійної роботи з теми 1 студенти повинні:

знати: форми організації бізнесу, нормативно-законодавчу базу, організаційні структури управління діяльності підприємств, види діяльності підприємств.

вміти: робити оцінку з визначення переваг кожної з організаційних форм діяльності; визначати можливі ризики від обраної організаційної форми; проводити аналітичну оцінку організаційній структурі управління; розробляти пропозиції щодо вдосконалення організаційної структури управління; визначати вид діяльності підприємства за здійснюваними операціями.

На самостійну роботу з теми 1 виносяться такі питання:

1. Основні законодавчі акти та інші документи, що регулюють підприємницьку діяльність в Україні.
2. Цілі та завдання організаційно-економічної діяльності.
3. Етапи реєстрації діяльності підприємств.
4. Банкрутство та фінансове оздоровлення діяльності підприємств: реструктуризація та санація.
5. Ефективність та принципи і методи управління
6. Зовнішнє середовище функціонування підприємства, його характеристика.
7. Ринок та його інфраструктура: торговельно-посередницька, виробнича, фінансово-кредитна, інформаційно-інноваційна, соціальна та інші.
8. Державний регуляторний механізм діяльності підприємства. Пряме державне регулювання діяльності підприємства, економічні важелі регулювання.

Практичне заняття на тему: «Планування діяльності підприємства» -

1. Зміст та основні принципи планування діяльності підприємства.

2. Поняття та види планів
3. Стратегічне, тактичне та оперативне планування діяльності підприємства. Види, вибір та розробка планів.
4. Методи планування окремих показників господарсько-фінансової діяльності підприємства.

В результаті практичного заняття і самостійної роботи з теми 2 студенти повинні:

знати: зміст та принципи планування діяльності підприємства; види планів та методика планування показників господарсько-фінансової діяльності підприємства.

вміти: розробляти стратегічні, тактичні та оперативні плани; планувати обсяги діяльності, необхідні ресурси, зовнішні і внутрішні обмеження та ризики; напрями розвитку та реструктуризації;

На самостійну роботу з теми 2 виносяться такі питання:

1. Цільові характеристики діяльності підприємства, їх класифікація, вимоги до формування.
2. Стадії життєвого циклу підприємства та цілі господарювання
3. Дерево цілей та його побудова.

Практичне заняття на тему: «Економічна характеристика продукції підприємства»

1. Загальна характеристика, систематизація та методи вимірювання продукції, що виробляє та реалізує підприємство.

2. Поняття «номенклатура та асортимент продукції, що виробляється», «товарна», «валова», «чиста», «реалізована продукція», «валовий оборот підприємства»).

3. Життєвий цикл товару та його значення для розробки товарної політики підприємства.

В результаті практичного заняття і самостійної роботи з теми 3 студенти повинні:

знати: змістову характеристику та методи вимірювання продукції виготовленої та реалізованої підприємством.

вміти: визначати показники оцінки виготовленої та реалізованої продукції підприємства.

На самостійну роботу з теми 3 виносяться такі питання:

1. Товарна політика підприємства і механізм її здійснення
2. Формування асортименту товарів та управління ним.
3. Розробка товарної марки та здійснення її правової охорони.

Практичне заняття на тему: «Виробнича програма підприємства»

1. Виробнича програма: поняття, зміст, інформаційне забезпечення.
2. Планування параметрів виробничої програми: послідовність, методи.
3. Визначення необхідного й можливого обсягів виробництва та реалізації продукції.
4. Визначення потреби в ресурсному забезпеченні виробничої програми підприємства.

В результаті практичного заняття і самостійної роботи з теми 4 студенти повинні:

знати: зміст виробничої програми підприємства, методи планування її параметрів; систему аналізу та планування обсягів діяльності підприємства.

вміти: обґрунтовувати обсяги виробництва та реалізації продукції підприємства.

На самостійну роботу з теми 4 виносяться такі питання:

1. Методичні інструменти аналізу виконання виробничої програми.
2. Маркетинговий аналіз як передумова формування програми випуску продукції.
3. Фактори, що визначають обсяги виробництва та реалізації продукції.
4. Умови та критерії оптимізації обсягів випуску продукції у конкурентному середовищі.
5. Резерви зростання обсягів виробництва та реалізації продукції

Практичне заняття на тему: «Виробнича потужність підприємства»

1. Поняття виробничої потужності підприємства, його інформаційна база та послідовність розрахунку.
2. Фонд часу роботи обладнання та методика його визначення.
3. Системи і методи визначення потужності підприємства.

В результаті практичного заняття і самостійної роботи з теми 6 студенти повинні:

знати: методику визначення фонду часу роботи обладнання, виробничої потужності; фактори впливу на ефективність використання та можливі резерви зростання виробничої потужності.

вміти: обґрунтовувати показники виробничої потужності підприємства.

На самостійну роботу з теми 5 виносяться такі питання:

1. Специфіка розрахунку виробничої потужності у різних галузях

економіки.

2. Баланс виробничої потужності підприємства
3. Фактори впливу на ефективність використання виробничої потужності. їх класифікація і характеристика.
4. Резерви зростання виробничої потужності підприємства.

Практичне заняття на тему: «Ресурсний потенціал підприємства»

1. Економічні ресурси та їх види.
2. Поняття потенціалу і ресурсного потенціалу підприємства; складові ресурсного потенціалу та їх взаємозв'язок.
3. Критерії оптимізації структури ресурсного потенціалу.

В результаті практичного заняття і самостійної роботи з теми 6 студенти повинні:

знати: ознаки класифікації економічних ресурсів підприємства ; критерії оптимізації структури ресурсного потенціалу

вміти: структурувати ресурсний потенціал підприємства, визначати його рівень, оцінити фактори впливу на ефективність використання.

На самостійну роботу з теми 6 виносяться такі питання:

1. Чинники, що обумовлюють рівень використання ресурсного потенціалу.
2. Основні напрями підвищення ефективності ресурсного потенціалу підприємства.

Практичне заняття на тему: «Трудові ресурси підприємства»

1. Трудові ресурси підприємства та характеристика їх видів.
2. Продуктивність праці робітників: поняття та методи оцінки

3. Методи нормування витрат праці на підприємстві.
4. Системи оплати праці та їх характеристика.
5. Тарифна система, її зміст, призначення та використання на підприємстві
6. Обґрунтування потреби підприємства у трудових ресурсах

В результаті практичного заняття і самостійної роботи з теми 7 студенти повинні:

знати: класифікаційні ознаки групування трудових ресурсів підприємства; методику розрахунку необхідної чисельності персоналу, показники плинності кадрів; систему розрахунку рівня зарплати за різних форм та систем оплати праці; методику планування фонду оплати праці; методику обчислення продуктивності праці, показники оцінки якості та конкурентоспроможності продукції, фактори впливу на їх рівень.

вміти: проводити оцінку плинності кадрів, виконувати розрахунок оптимальної чисельності персоналу, ефективності його використання; обчислювати місячну суму заробітку за існуючих форм та систем оплати праці; планувати фонд оплати праці на підприємстві; визначати рівень продуктивності праці, аналізувати зміну його рівня за рахунок впливу факторів та робити прогнозний розрахунок; проводити оцінку конкурентоспроможності

На самостійну роботу з теми 7 виносяться такі питання:

1. Принципи і завдання формування трудових ресурсів в умовах ринкової економіки.
2. Фактори, що впливають на формування трудових ресурсів.
3. Фактори, що впливають на продуктивність праці та їх класифікація.

4. Основні напрями підвищення продуктивності праці та ефективності трудових ресурсів підприємства.
5. Форми мотивації праці робітників.
6. Сутність контрактної форми оплати праці.
7. Методичні інструменти аналізу чисельності та фонду оплати праці підприємства.
8. Зміст плану з праці та порядок його розробки. Штатний розклад, його призначення та порядок складання.
9. Методи планування фонду оплати праці.
10. Шляхи раціоналізації витрат у складі фонду оплати праці підприємства.

Практичне заняття на тему: «Майнові ресурси (активи) підприємства»

1. Сутність та класифікація активів підприємства.
2. Поняття, склад та класифікація необоротних активів підприємства.
3. Ознаки та класифікація основних засобів.
4. Види вартостей основних засобів.
5. Характеристика видів зносу основних засобів та методика розрахунку показників їх оцінки.
6. Поняття та методи нарахування амортизації.
7. Оцінка стану, руху та ефективності використання основних засобів підприємства.
8. Оборотні активи підприємства: економічна сутність та класифікація.
9. Види вартості та методи оцінювання вибуття запасів підприємства.

10. Сутність та методика оцінки виробничого, операційного і фінансового циклу підприємства.

В результаті практичного заняття і самостійної роботи з теми 8 студенти повинні:

знати: критерії віднесення матеріальних ресурсів до групи основних засобів та нематеріальних активів; класифікаційні ознаки їх поділу, види оцінки згідно нормативного законодавства; види зносу та показники їх оцінки. систему розрахунку амортизації за існуючими методами: показники оцінки ефективності використання, руху та наявності основних засобів; структуру оборотних активів, систему їх нормування, показники оцінки ефективності формування та використання оборотних активів.

вміти: групувати майнові ресурси, визначати вартість основних засобів з врахування конкретних ситуаційних випадків; визначати рівень зношеності об'єктів основних засобів; визначати норми та суми амортизації за умови використання різних методів розрахунку; робити оцінку ефективності використання основних засобів та нематеріальних активів; групувати оборотні кошти, визначати та аналізувати їх структуру, робити оцінку вартості вибуття запасів підприємства, визначати ефективність формування та використання оборотних активів.

На самостійну роботу з теми 8 виносяться такі питання:

1. Особливості необоротних активів підприємства як складової його ресурсів.
2. Нематеріальні активи підприємства: сутність, класифікація, призначення, особливості формування та відтворення.

3. Довгострокові фінансові інвестиції підприємства: поняття, класифікація, методи оцінки.
4. Дебіторська заборгованість підприємства як складова економічних ресурсів підприємства: сутність, склад, види вартості, призначення та класифікація.
5. Сутність, класифікація, відмітні особливості грошових активів підприємства та їх еквівалентів.
6. Особливості кругообороту грошових активів підприємства та інструменти його забезпечення.
7. Методичні інструменти аналізу активів підприємства.
8. Обґрунтування планового обсягу активів підприємства: завдання, етапи та методи.
9. Резерви прискорення оборотності активів підприємства.

Практичне заняття на тему: «Поточні витрати підприємства та собівартість продукції»

1. Сутність понять витрати, поточні та капітальні витрати підприємства, виробнича собівартість продукції, послуг і робіт.
2. Показники собівартості продукції та порядок їх обчислення.
3. Класифікація поточних витрат, калькулювання повних витрат на виробництво продукції та послуг.
4. Методичні інструменти аналізу поточних витрат підприємства.

В результаті практичного заняття і самостійної роботи з теми 9 студенти повинні:

знати: ознаки класифікації витрат, види та структуру собівартості, систему формування витрат та їх розподіл за об'єктами калькулювання; види цін на механізм їх розрахунку

вміти: структурувати витрати; складати калькуляцію; визначати ціну за існуючих методів ціноутворення.

На самостійну роботу з теми 9 виносяться такі питання:

1. Особливості складу поточних витрат в окремих галузях економіки.
2. Управління поточними витратами за системою «директ-костингу», сфера застосування, можливості використання, порядок обчислення витрат при одно- та багатоступеневому розподілі маржинального (граничного) доходу.
3. Особливості калькулювання собівартості продукції на підприємствах окремих галузей.
4. Зміст і механізм дій виробничого лівериджу.
5. Фактори, що впливають на формування поточних витрат та шляхи раціоналізації складу витрат підприємства.
6. Методи планування поточних витрат підприємства. Кошторис витрат виробництва: поняття, склад та методика складання.
7. Резерви раціоналізації поточних витрат підприємства.

Практичне заняття на тему: «Фінансові ресурси (капітал підприємства)»

1. Сутність, склад, класифікація та джерела формування фінансових ресурсів підприємства
2. Капітал підприємства та його класифікація.

3. Власний та позиковий капітали підприємства та особливості їх формування.
4. Методичні інструменти аналізу капіталу підприємства: поняття, завдання, етапи та основні методи.
5. Планування обсягу і структури капіталу підприємства: сутність, етапи та методи.

В результаті практичного заняття і самостійної роботи з теми 10 студенти повинні:

знати: капітал підприємства, його структуру, взаємозв'язок з ресурсами, економічні основи формування та використання; методичні підходи до аналізу та планування фінансових ресурсів підприємства.

вміти: аналізувати та планувати фінансові ресурси, які необхідні підприємству.

На самостійну роботу з теми 10 виносяться такі питання:

1. Кредитування як механізм формування позикового капіталу підприємства: поняття, принципи, завдання.
2. Особливості, форми та інструменти банківського і небанківського кредитування підприємства.
3. Поняття структури та вартості капіталу підприємства
4. Резерви зростання капіталу підприємства.

Практичне заняття на тему: «Доходи та цінова політика підприємства»

1. Доходи діяльності підприємства та їх класифікація..
2. Цінова політика підприємства , характеристика ціноутворюючих факторів.

3. Методи ціноутворення.
4. Методичні інструменти та послідовність аналізу доходів підприємства.

В результаті практичного заняття і самостійної роботи з теми 11 студенти повинні:

знати: основні результативні показники діяльності підприємства, порядок їх формування та використання;

вміти: аналізувати та планувати доходи, поточні витрати і фінансові результати від операційної, інвестиційної та фінансової діяльності підприємства;

На самостійну роботу з теми 11 виносяться такі питання:

1. Особливості формування доходів від операційної діяльності в окремих галузях господарювання. Фактори, що впливають на доходи від операційної діяльності.
2. Напрями забезпечення ефективності цінової політики.
3. Планування доходів підприємства
4. Поняття та класифікація резервів зростання доходів підприємства.

Практичне заняття на тему: «Фінансові результати діяльності підприємства»

1. Сутність, функції та значення прибутку, джерела його утворення.
2. Механізм формування чистого прибутку підприємства у взаємозв'язку з основними видами його діяльності.
3. Показники рентабельності підприємства та фактори, що їх визначають.
4. Обґрунтування прибутку на плановий період: завдання та методичний інструментарій.

В результаті практичного заняття і самостійної роботи з теми 12 студенти повинні:

знати: систему фінансово-економічних показників оцінки ефективності діяльності підприємства.

вміти: проводити аналіз та прогнозу оцінку фінансово-господарської діяльності підприємства.

На самостійну роботу з теми 12 виносяться такі питання:

1. Поняття, види та класифікація фінансових результатів діяльності підприємства.
2. Місце прибутку в системі економічних показників діяльності підприємства.
3. Методичні інструменти та послідовність аналізу прибутку підприємства.
4. Резерви зростання прибутку підприємства: поняття, класифікація, методика оцінки.
5. Використання чистого прибутку підприємства.

Практичне заняття на тему: «Ефективність діяльності та методичні засади її оцінки»

1. Поняття ефекту, його види, критерії оцінки та ефективність діяльності підприємства.
2. Поняття та систематизація показників ефективності діяльності підприємства
3. Види інновацій та оцінка їх ефективності.
4. Сутність і класифікація інноваційного процесу.
5. Оцінка ефективності інвестиційних та інноваційних проектів

підприємства.

6. Методи інтегральної оцінки ефективності діяльності підприємства.

В результаті практичного заняття і самостійної роботи з теми 13 студенти повинні:

знати: показники оцінки ефективності операційної, інвестиційної та фінансової діяльності підприємства.

вміти: визначати ефективність діяльності підприємства; виконувати аналітичні розрахунки економічного обґрунтування доцільності впровадження заходів інвестиційно - інноваційного характеру в діяльності підприємства.

На самостійну роботу з теми 13 виносяться такі питання:

1. Особливості оцінки ефективності основних видів діяльності підприємства: операційної, інвестиційної та фінансової.
2. Напрями підвищення ефективності діяльності підприємства.

Практичне заняття на тему: «Фінансово-майновий стан підприємства та методи його оцінки»

1. Поняття фінансово-майнового стану підприємства, основні елементи, що його визначають.
2. Методи оцінки фінансово-майнового стану підприємства.
3. Ліквідність та платоспроможність підприємства та показники їх оцінки. Показники оцінки ліквідності та платоспроможності підприємства.
4. Фінансова стійкість підприємства та її класифікація.
5. Показники оцінки фінансової стійкості та ділової активності підприємства.

6. Інтегральна оцінка фінансово-майнового стану підприємства.

В результаті практичного заняття і самостійної роботи з теми 14 студенти повинні:

знати: сутність фінансового стану підприємства, його складові та методи оцінки;

вміти: оцінювати фінансово-майновий стан підприємства.

На самостійну роботу з теми 14 виносяться такі питання:

1. Комплексне оцінювання фінансово-майнового стану підприємства.
2. Вимоги до інтегральної оцінки фінансово-майнового стану підприємства.
3. Послідовність етапів здійснення інтегральної оцінки фінансово-майнового стану підприємства.

Практичне заняття на тему: «Сучасні теорії та моделі розвитку підприємства. Трансформація підприємств у процесі розвитку»

1. Поняття «розвиток»; його роль, місце і значення в господарській діяльності.
2. Видова класифікація процесів розвитку.
3. Сучасні моделі розвитку підприємств
4. Сутнісна характеристика та організаційні форми трансформації підприємств (організацій) та об'єднань.

В результаті практичного заняття і самостійної роботи з теми 15 студенти повинні:

знати: сучасні теорії та моделі розвитку підприємства, механізм трансформації (реструктуризації) підприємств у процесі розвитку;

вміти: класифікувати процеси розвитку підприємства; визначати організаційну форму трансформації підприємства.

На самостійну роботу з теми 15 виносяться такі питання:

1. Еволюційна та революційна концепції розвитку підприємств.
2. Основні форми розвитку підприємства.
3. Методичний інструментарій аналізу процесів розвитку на підприємстві.
4. Особливості управління підприємством за кожною моделлю розвитку.
5. Розробка і реалізація програми (бізнес-проекту) трансформації підприємств.
6. Методичні підходи до визначення ефективності трансформації господарюючих суб'єктів.
7. Вітчизняний і зарубіжний досвід трансформації та реструктуризації підприємств.

Практичне заняття на тему: «Економічна безпека підприємства та його антикризова діяльність»

1. Банкрутство підприємства та його види.
2. Фінансово-економічні передумови та наслідки виникнення ситуації банкрутства
3. Методичні підходи до визначення ймовірності кризи на підприємстві.
4. Оцінювання та продаж майна підприємства-банкрута.
5. Цілі та форми санації. Класифікація санаційних заходів.
6. Система показників економічної безпеки підприємства та оцінювання його рівня.

В результаті практичного заняття і самостійної роботи з теми 16 студенти повинні:

знати: економічну безпеку підприємства та його антикризову діяльність; механізм запобігання кризових явищ та банкрутства; забезпечення економічної безпеки підприємства.

вміти: визначати загрозу виникнення банкрутства.

На самостійну роботу з теми 16 виносяться такі питання:

1. Фактори, що обумовлюють виникнення фінансової кризи в діяльності підприємства.
2. Інститут банкрутства: сутність, цілі та завдання. Процедура розгляду та прийняття рішення у справі про банкрутство підприємства.
3. Загальна характеристика процесу ліквідації збанкрутілого суб'єкта господарювання.
4. Черговість задоволення вимог кредиторів у процесі ліквідаційної процедури.
5. Особливості фінансового оздоровлення підприємства.
6. Місце і роль економічної безпеки підприємства в системі управління підприємством.
7. Моніторинг економічної безпеки підприємства.
8. Механізми забезпечення економічної безпеки підприємства

ПЕРЕЛІК ІНДЗ

Індивідуальне завдання - форма організації навчання, яке має на меті поглиблення, узагальнення та закріплення знань, що їх отримують студенти у процесі навчання, а також застосування цих знань на практиці.

ІНДЗ - це завершена теоретична або практична праця у межах навчальної програми дисципліни, яка виконується на основі знань, умінь і

навичок, здобутих у процесі лекційних та семінарських, практичних занять, охоплює кілька тем або ж зміст навчальної дисципліни загалом.

Тематика індивідуальних навчально-дослідних завдань дисципліни «Економіка і фінанси підприємства»

1. Проблеми розвитку підприємницької діяльності в Україні
2. Показники ефективності використання різних форм організації виробництва.
3. Порівняльна характеристика організаційних типів виробництва за ступенем їх ефективності.
4. Оптимізація матеріально-технічного постачання.
5. Трудовий потенціал діяльності підприємства та його складові елементи.
6. Конкурентоспроможність робочої сили в Україні: сутність та методика оцінки.
7. Оцінка резервів підвищення продуктивності праці.
8. Формування вартості робочої сили на ринку праці.
9. Методика оцінки ефективності оплати праці працівників.
10. Удосконалення форм і систем оплати праці працівників.
11. Обґрунтування ефективності системи преміювання працівників.
12. Види мотивації персоналу та їх оцінка.
13. Характеристика складових елементів мотиваційного механізму.
14. Методи дослідження трудових процесів.
15. Вдосконалення системи організації праці на підприємстві.
16. Фактори формування умов праці на підприємстві.
17. Методичні основи планування продуктивності праці.

18. Інтенсивність праці та її взаємозв'язок з продуктивністю праці.
19. Соціально-психологічні фактори підвищення продуктивності праці.
20. Аналіз та вдосконалення структури персоналу на підприємстві.
21. Оцінка складових елементів державного механізму регулювання оплати праці.
22. Конкурентоспроможність підприємства та його продукції: змістова характеристика та методика оцінки.
23. Інтегральна оцінка фінансово-господарської діяльності підприємства..
24. Методи оцінки банкрутства підприємства.
25. Проблеми розвитку процесів інноваційного розвитку в Україні.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Господарський кодекс України: Закон України від 16.01.2003р № 436-IV
2. Гриценко Л. Л. Фінанси підприємств: практикум : навч. посіб. / Л. Л. Гриценко, О. В. Дейнека, І. М. Боярко. – Суми : Університетська книга, 2015. – 285 с.
3. Дячун О.В. Організація, нормування та оплата праці. Навчальний посібник.-Львів, 2001.-220с
4. Економіка підприємства: Збірник задач і тестів: навчальний посібник/ П. С. Харів. - 3-тє вид., перероб. і доп. - К.: Знання, 2008. - 357 с.
5. Економіка підприємства: навчальний посібник/ В. І. Гринчуцький, Е. Т. Карапетян, Б. В. Погріщук; Міністерство освіти і науки України, Тернопільський нац. економічний ун-т. - К.: Центр учбової літератури, 2010. - 304 с.
6. Економіка підприємства : Збірник практичних задач і конкретних ситуацій: навчальний посібник/ Мін-во освіти України, КНЕУ; ред. С. Ф. Покропивний. - К.: КНЕУ, 2000. - 328 с
7. Економіка підприємства: [навч. посіб.для студ. вищих навч.закладів] / за заг. ред. П.В.Круша, В.І.Подвігіної. Б.М.Сердюка.- К.:Ельга-Н,КНТ,2009.-780с.
8. Економіка підприємства: Підручник / За заг. ред. С.Ф.Покропивного .-Вид. 2-ге, перероб. та доп.-К.:КНЕУ,2000 .-528 с.
9. Закон України “Про банкрутство” // Відомості Верхов. Ради України. – 1992. - № 31.
10. Закон України “Про інноваційну діяльність».- від 04.07.2002р, №40-IV
11. Закон України “Про оплату праці” // Галицькі контракти. – 1995. - № 21.
12. Зятковський І. В., Зятковська Л. І, Романів М В. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання: навч. посібник / Західноукраїнський економіко-правничий ун-т. — Чернівці: Золоті литаври, 2007. - 274с.
13. Колот А.М. Оплата праці на підприємстві: організація та удосконалення. – К.: фірма «Праця», 1997.
14. Михайловська С. М. Фінанси в схемах і таблицях : навч. посіб. / С. М. Михайловська. – К. : Ліра-К, 2014. – 386 с.

15. Непочатенко О.О. Фінанси підприємств [текст]: підручник/ О.О.Непоматенко, Н. Ю. Мельничук .- К: «Центр учбової літератури»,2013, - 504с.
16. Організація виробництва: Підручник // Гринькова В.М., Салун М.М./- К.: Знання,2009.-582с.
17. Онищенко В.О. Редкін О.В. та ін. Організація виробництва: Підручник.-К.:Лібра,2008.-360с.
18. Петрович Й. М. Економіка і фінанси підприємства : підручник / Й. М. Петрович, Л. М. Прокопишин-Рашкевич. – Львів : Магнолія 2006, 2014. – 406 с.
19. Сідун В.А., Пономарьова Ю.В. Економіка підприємства: Навальний посібник:Вид.2-ге, перероб. та доп. – К.: Центр навчальної літератури, 2006.-356с.
20. Слав'юк Р. А. Фінанси підприємств : підручник / Р. А. Слав'юк. – К. : Знання, 2010. – 550 с.
21. Управління фінансами суб'єктів господарювання : практикум : навч. посіб. / А. П. Вожжов, С. В. Сорокіна, І. В. Колесова та ін.; за ред. А. П. Вожжова. – К. : Знання, 2014. – 324 с.
22. Штангрет А. М. Фінансова санація та банкрутство підприємств : навч. посіб. / А. М. Штангрет, В. В. Шляхетко, О. Б. Волович. – К. : Знання, 2012. – 374 с.
23. Ярошевич Н. Б. Фінанси підприємств : навч. посіб. / Н. Б. Ярошевич. – К. : Знання, 2012. – 341 с.